

شبیه‌سازی دینامیک واحد نمک‌زدایی از محلول‌های هیدروکربنی و

طراحی سیستم کنترلی

مجتبی عزیزی^{۱*}، محمدامین قنواتی^۲

۱-استادیار دانشکده شیمی و مهندسی شیمی دانشگاه صنعتی مالک‌اشتر تهران-ایران

ص پ: ۳۴۵۴-۱۶۷۶۵

۲-دانشکده مهندسی شیمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر تهران ایران

*azizi.m_58@yahoo.com: ایمیل نویسنده مسئول

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی و شبیه‌سازی واحد نمک‌زدایی از نفت خام می‌باشد. این شبیه‌سازی را ابتدا به صورت پایا و در نرم‌افزار شبیه‌ساز اسپن‌هایسیس صورت می‌پذیرد. و با استفاده از این شبیه‌سازی اثر پارامترهای عملیاتی مانند دما و فشار بر روی عملکرد کلی این فرآیند مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در نهایت به شبیه‌سازی این فرآیند در حالت دینامیک پرداخته شد. و پارامترهای کنترلی برای کنترل دما، فشار، سطح مایع درون جداکننده ۳ فاز، و دبی ورودی به فرآیند. با استفاده از روش زیگلر-نیکولز محاسبه شدند و توانایی این کنترلرها برای دفع اغتشاشات از سیستم مورد ارزیابی قرار گرفت.

نمک‌زدایی، شبیه‌سازی، اسپن‌هایسیس، شبیه‌سازی دینامیک، کنترلر

کلمات کلیدی:

ترکیبات هیدروکربنی عمدتاً شامل گاز آب و سایر ترکیبات نفتی هستند. و اولین مرحله از یک فرآیند پالایش نفت جدا سازی این ترکیبات می‌باشد. هم‌چنین نفت خام حاوی مقادیر متفاوتی از نمک‌های غیر ارگانیک است. وجود این نمک‌ها می‌تواند مشکلات زیادی مانند خوردگی، گرفتگی تجهیزات، خرابی کاتالیست‌ها و مواردی از این دست را به دنبال داشته باشد. مکانیزم‌های مختلفی برای این جداسازی نمک‌ها موجود است. [1] که برخی از آن‌ها عبارتند از روش‌های سانتریفیوژی^۱، فیلتراسیون^۲، روش‌های مغناطیسی^۳، روش‌هایی که براساس امواج ماکروویو^۴ کار می‌کنند و هم‌چنین یکی دیگر از مهم‌ترین این روش‌ها جدا کردن این ترکیبات با استفاده از هیدروسایکلون^۵ می‌باشد. اما شاید متداول‌ترین روش برای حذف این ترکیبات مضر اضافه کردن آب به نفت خام و سپس جدا کردن این آب از آن می‌باشد که از این طریق می‌توان آب و نمک‌های محلول درون آن را به صورت هم‌زمان جدا کرد. این جداسازی می‌تواند تا بیش از ۹۹ درصد از ترکیبات نمکی را از محلول‌های هیدروکربنی جدا کند. به جرات می‌توان گفت کم هزینه‌ترین و سریع‌ترین راه برای بررسی اولیه یک فرآیند پیاده سازی یک شبیه سازی از آن در نرم افزارهای شبیه ساز است. برای شبیه سازی این تجهیز در نرم‌افزارهای شبیه ساز از جمله نرم‌افزار شبیه ساز اسپن‌هایسیس^۶ می‌توان از جداکننده‌های سه فاز که براساس اختلاف دانسیته میان فازها کار جداسازی را انجام می‌دهند استفاده کرد. این شبیه سازی می‌تواند در دو حالت پایا و پویا مورد پیاده سازی قرار بگیرد و از آنجایی که نتایج حاصل از این فرآیند به پارامترهای عملیاتی فرآیند مثل دما و فشار بستگی زیادی دارد از طریق شبیه سازی در حالت پایا می‌توان تاثیر این پارامترها را بر عملکرد این فرآیند مورد بررسی قرار داد. از طریق شبیه سازی در حالت پویا می‌توان رفتار سیستم را با گذشت زمان مورد بررسی قرار داد و توانایی سیستم را برای باقی ماندن در شرایط عملیاتی مناسب مورد بررسی قرار داد.

¹ Centrifugal

² Filtration

³ Magnetic handling method

⁴ Microwave

⁵ Hydro cyclone

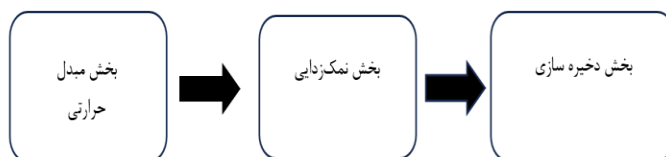
⁶ Aspen hysys

یک سیستم زمانی می‌تواند به صورت پایدار عمل کند که حلقه‌های کنترلی آن به درستی عمل کنند. [2][3][4][5][6]

هدف اصلی از این پژوهش طراحی حلقه کنترلی و محاسبه پارامترهای کنترلی مناسب و بررسی رفتار سیستم با استفاده از این پارامترها می‌باشد.

۲- شبیه‌سازی و روش‌ها

برای شبیه‌سازی این واحد در ابتدا به صورت پایا این شبیه‌سازی را انجام می‌دهیم متود مورد استفاده برای انجام این شبیه‌سازی SM^1 می‌باشد که در آن تجهیزات به صورت مرحله به مرحله حل می‌شوند. و سپس تجهیزاتی که پس از آن‌ها قرار گرفته است حل می‌شود. [7][8] شبیه‌سازی این واحد با استفاده از یک مرحله نمک زدایی صورت می‌پذیرد. پیش از این تجهیز نمک زدایی یک مرحله مبدل حرارتی برای افزایش دما تا میزان مدنظر قرار گرفته است. پس از تجهیز مربوط به نمک زدایی سه جریان از آن خارج می‌شوند. یک جریان عمدتاً شامل گازهای موجود در جریان وردی به واحد نمک‌زدایی است جریان دوم عمدتاً شامل هیدروکربن‌های نفت خام است که پس از جداشدن بخش قابل توجهی از آب و نمک‌های موجود درون آن از این تجهیز خارج می‌شود. جریان سوم که دومین جریان مایع است عمدتاً شامل آب و نمک‌های حل شده درون آن می‌باشد. در نهایت یک مخزن جهت ذخیره نفت خام قرار داده می‌شود. در ادامه مراحل مختلفی که در فرآیند موجود است به ترتیب آورده می‌شود

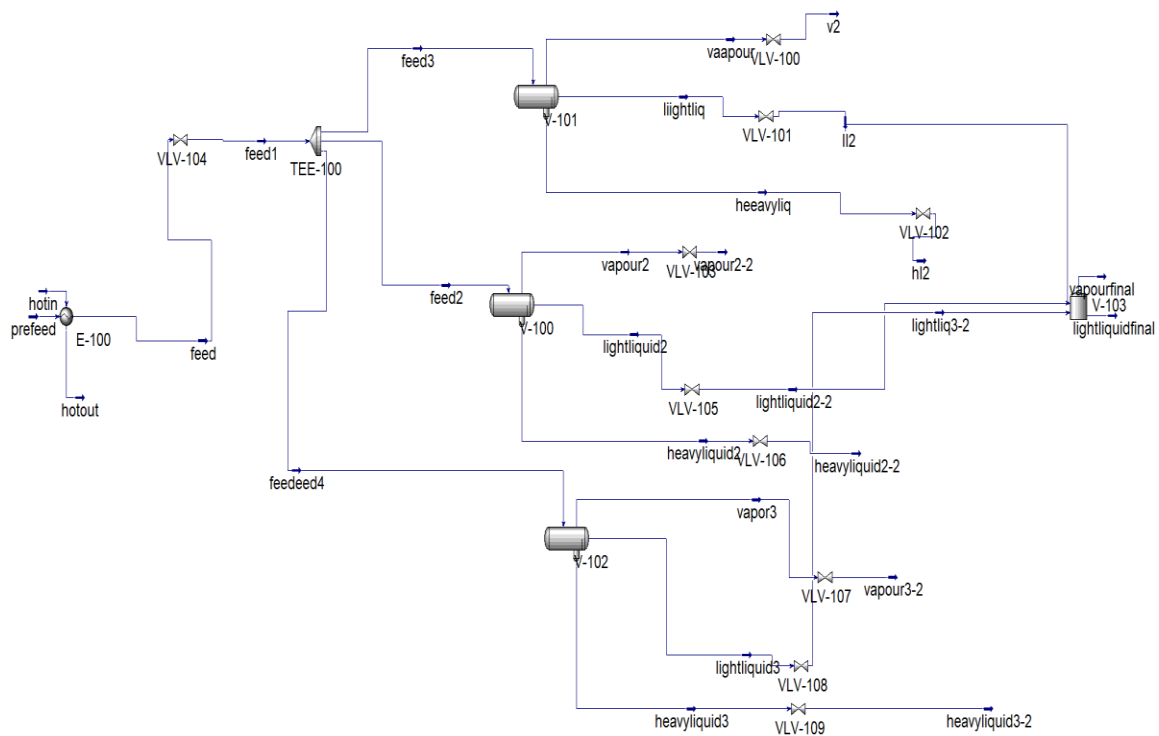

شکل ۱- روند کاری این فرآیند

¹ Sequential modular

شبیه‌سازی دینامیک واحد نمک‌زدایی از نفت خام و طراحی سیستم کنترلی عزیز و قنواتی

برای شبیه‌سازی این واحد از یک مرحله تجهیز نمک‌زدا استفاده می‌کنیم. اما برای این یک مرحله می‌توان چند سناریو تعریف کرد و مناسب‌ترین آن‌ها براساس قیمت تمام‌شده انتخاب کرد. اولین سناریو این است که چند دستگاه نمک‌زدا به صورت موازی با یک‌دیگر کار کنند در سایزهای کوچک‌تر. و دومین سناریو این است که یک تجهیز ولی با سایز بزرگ‌تر ولی به تنهایی کار کند. پس از کامل شدن شبیه‌سازی حالت پایا شمای کلی فرآیند شبیه‌سازی شده به صورت زیر است.

شکل ۲- فلوشیت شبیه‌سازی شده حالت پایا

شکل بالا شمای کلی این فرآیند را نشان می‌دهد قابل ذکر است تعداد سپراتورهای سه فازی که به صورت موازی قرار گرفته‌اند و نقش نمک‌زدایی را به عهده دارند با توجه به هزینه‌ها می‌تواند متفاوت باشد برای تخمین کلی این هزینه‌ها از ابزار اقتصادی نرم‌افزار شبیه‌سازی اسپن هاسیسیس استفاده می‌کنیم. برای شبیه‌سازی این فرآیند از بسته ترمودینامیکی EXTENDED NRTL استفاده گردید. که می‌تواند رفتار ترمودینامیکی ترکیباتی که حاوی آب و نمک‌ها هستند را پیش‌بینی کند.

جدول زیر مشخصات شبیه سازی مبدل حرارتی را نشان می‌دهد

جدول ۱- مشخصات شبیه سازی مبدل حرارتی را

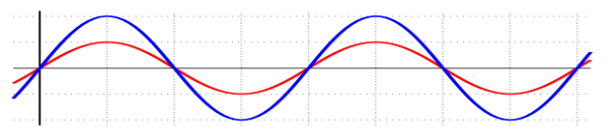
مدل استفاده شده	Simple weighted
میزان خطای قابل قبول	۰/۰۰۰۱
تعداد دفعات مجاز تکرار حل	۲۵
نوع قرار گیری مبدل	افقی

جدول زیر مشخصات شبیه سازی جداکننده سه فازی را نشان می‌دهد

جدول ۲- مشخصات شبیه سازی جداکننده سه فازی

نوع	سیلندر تخت
میزان خطای قابل قبول	۰/۰۰۰۱
تعداد دفعات مجاز تکرار حل	۲۵
وضعیت انرژی	آدیاباتیک

پس از این که شبیه سازی حالت پایا به صورت کامل پیاده شد به سراغ شبیه سازی حالت داینامیک می‌رویم. در این قسمت برای تنظیم پارامترهای کنترلی از روش زیگلر نیکولز استفاده گردید. برای پیاده سازی روش زیگلر نیکولز با استفاده از حلقه بسته می‌بایست ابتدا پارامترهای کنترلی ترم انتگرال گیر و ترم مشتق گیر را برابر صفر قرار دهیم و تنها از پارمتر کنترلی ترم تناسبی استفاده شود [9]. برای این ترم ابتدا از مقادیر کوچک شروع می‌کنیم و رفته رفته این مقدار را افزایش می‌دهیم این افزایش تا زمانی ادامه پیدا می‌کند که سیستم رفتار ناپایدار از خود نشان بدهد. نشانه این ناپایداری رفتار نوسانی است که سیستم از خود نشان می‌دهد. شکل زیر رفتار یک سیستم در حالت ناپایدار را نشان می‌دهد.

شکل ۳- سیستم ناپایدار

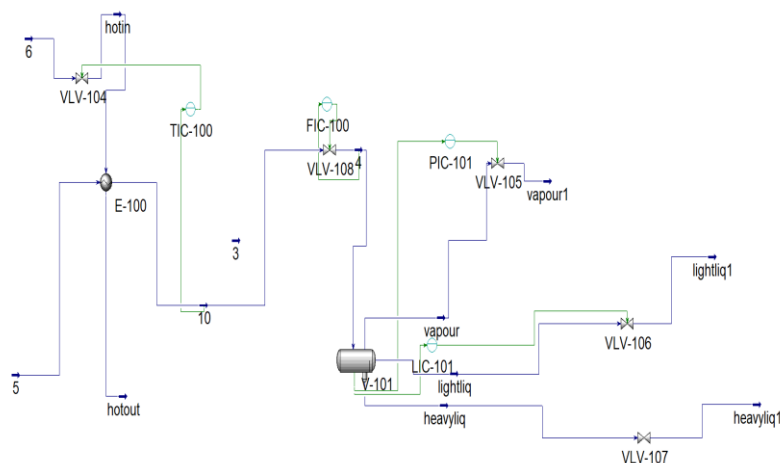
شبیه‌سازی دینامیک واحد نمک‌زدایی از نفت خام و طراحی سیستم کنترلی عزیزی و قنواتی

پس از این که سیستم رفتار ناپایدار نوسانی از خود نشان داد اولین مقداری از ترم تناسبی که این اتفاق را رقم زده است K_u و دوره این نوسانات را T_u در نظر می‌گیریم پس از محاسبه این مقادیر برای محاسبه پارامترهای کنترلی از جدول زیگلر نیکولز که در ادامه می‌آید استفاده می‌شود. [10]

جدول ۴- پارامترهای کنترلی زیگلر نیکولز

نوع کنترلر	ترم تناسبی	ترم انتگرالی	ترم مشتقی
تناسبی	$0.5 K_u$	-	-
تناسبی انتگرالی	$0.45 K_u$	$T_u/1/2$	-
تناسبی مشتقی	$0.8 K_u$	-	$T_u/8$
تناسبی انتگرالی مشتقی	$0.6 K_u$	$T_u/2$	$T_u/8$

برای هر یک از کنترلرهای پیاده شده در فرآیند این روش را پیاده می‌کنیم و به بررسی عملکرد پارامترهای کنترلی حاصل از روش زیگلر نیکولز برای آنها می‌پردازیم. در فلوشیت شبیه‌سازی شده از این فرآیند در حالت پویا به صورت زیر است.

شکل ۴- فلوشیت شبیه‌سازی شده حالت دینامیک

۳- بحث و نتایج

در ابتدا برای مشخص کردن این که کدام یک از سناریوهای قرارگرفتن جداکننده‌های سه فاز از نظر اقتصادی به صرفه است با استفاده از ابزار بررسی اقتصادی نرم‌افزار اسپن‌هایسیس نتایج زیر حاصل گردید این نتایج برای هریک از دو سناریو که مورد بررسی قرارگرفت به صورت زیر است هزینه‌ها به دلار ایالات متحده می‌باشد. در اولین سناریو واحد نمک‌زدایی شامل یک جداکننده و در دومین سناریو این واحد شامل سه جداکننده به صورت موازی می‌باشد.

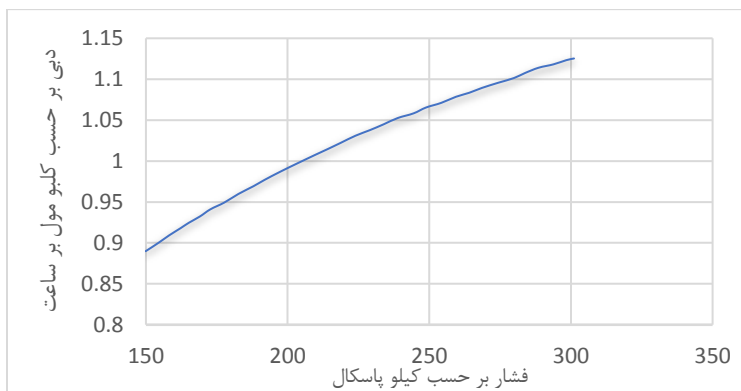
جدول ۵- مقایسه هزینه‌های دو سناریو

سناریو اول	سناریو دوم	
۱۵۵۹۴۰۰	۲۳۳۴۹۰۰	کل هزینه‌های سرمایه گذاری
۹۵۰۹۵۲	۹۵۴۳۷۱	هزینه‌های عملیاتی
۱۸۹۰۰۰	۷۷۰۰۰۰	هزینه تجهیزات
۱۰۷۳۰۰	۴۳۶۹۰۰	هزینه نصب تجهیزات
۳۵۵۴۴	۳۵۵۴۴	هزینه انرژی

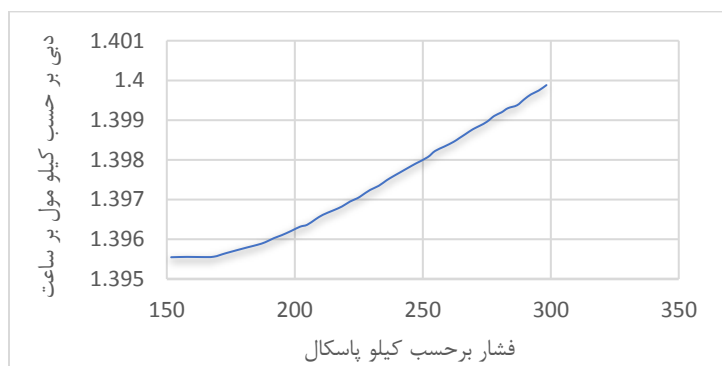
بنابراین با توجه به هزینه‌های محاسبه شده سناریویی که شامل یک عدد جداکننده سه فاز به عنوان نمک‌زدا است برای انجام این عملیات مطلوب تر است. این امر با توجه به این که میزان حذف نمک‌ها و آب‌ها از ترکیب خوراک در هر دو حالت یکسان است می‌تواند مورد تایید قرار بگیرد. در ادامه برای یافتن رابطه میان شرایط فرآیندی مانند دما و فشار و نتایج حاصل از این فرآیند آنالیز حساسیت برای این پارامترها در شرایط پایا انجام شد که نتایج آن‌ها در ادامه آورده می‌شود. اولین پارامتری که مورد بررسی قرارگرفت تغییرات دبی مولی خروجی برخی از اجزا هیدروکربنی موجود درون جریان نفت خروجی از جداکننده ۳ فاز با افزایش فشار عملیاتی جداکننده ۳ فاز در بازه ۱۵۰ تا ۳۰۰ کیلوپاسکال است. لازم به

شبیه‌سازی دینامیک واحد نمک‌زدایی از نفت خام و طراحی سیستم کنترلی عزیززی و قنواتی

ذکر است هرچه این مقدار بیش‌تر باشد برای ما مطلوب‌تر است. زیرا این اجزا باید از طریق جریان نفت خارج شوند. و قرار گرفتن آن‌ها درون جریان گاز یا جریان آب خروجی از جداکننده ۳ فازی در واقع عملکرد نامطلوب فرآیند را نشان می‌دهد.

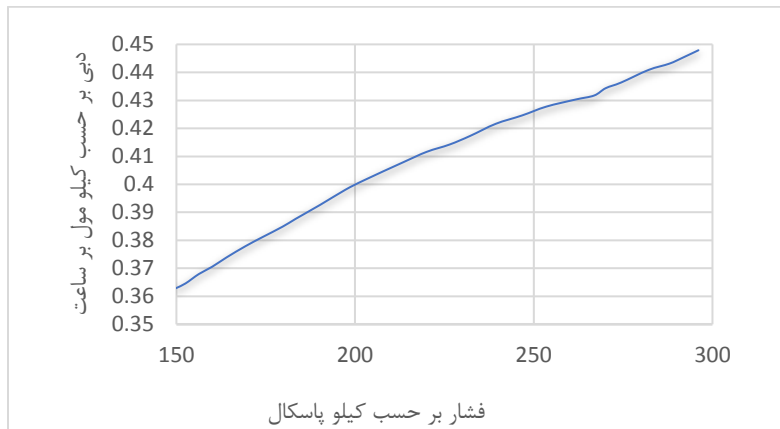
شکل ۵- تغییرات میزان جز هیدروکربنی سبک با تغییرات فشار

شکل ۶- تغییرات میزان جز هیدروکربنی سنگین با تغییرات فشار

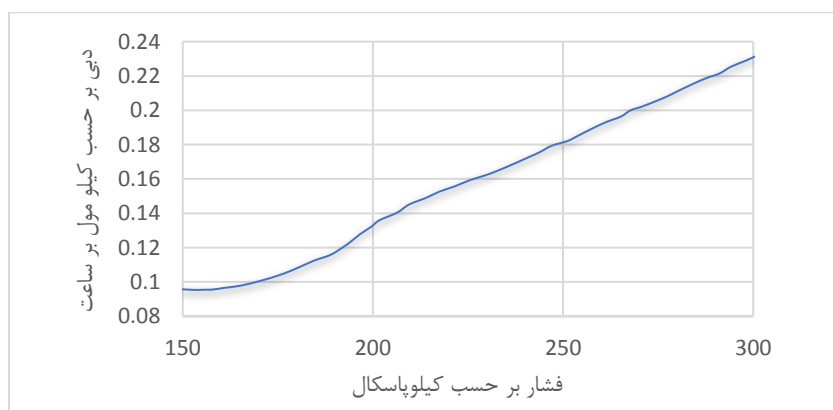
شکل ۵ مربوط به یک هیدروکربن سبک و شکل ۶ مربوط به یک هیدروکربن سنگین است آن‌چه از تغییرات دبی مولی این اجزا هیدروکربنی برمی‌آید این است که با افزایش فشار میزان این ترکیبات درون جریانی که باید حضور داشته باشند افزایش می‌یابد. لذا افزایش فشار در این مورد به بهبود عملکرد فرآیند کمک می‌کند. دومین پارامتر مورد بررسی میزان تغییرات دبی مولی آب موجود در جریان نفت خام با

تغییرات فشار عملیاتی جداکننده ۳ فاز در بازه ۱۵۰ تا ۳۰۰ کیلوپاسکال است.

شکل ۷- تغییرات میزان آب با تغییرات فشار

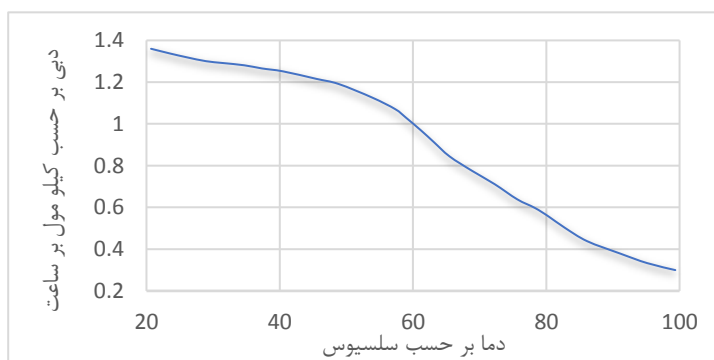
نتایج حاصل از این بررسی نشان می‌دهد با افزایش فشار میزان آب خروجی به همراه جریان نفت خام افزایش می‌یابد که این امر مطلوب ما نمی‌باشد. و این یک امر بازدارنده برای اجرای این عملیات در فشارهای بالا می‌باشد. پارامتر بعدی که مورد بررسی قرار گرفت میزان تغییرات دبی مولی متان در جریان نفت خروجی است لازم به ذکر است هرچه این میزان کم‌تر باشد مطلوب‌تر است زیرا این اجزا باید درون جریان گاز خروجی از جداکننده ۳ فاز قرار بگیرند.

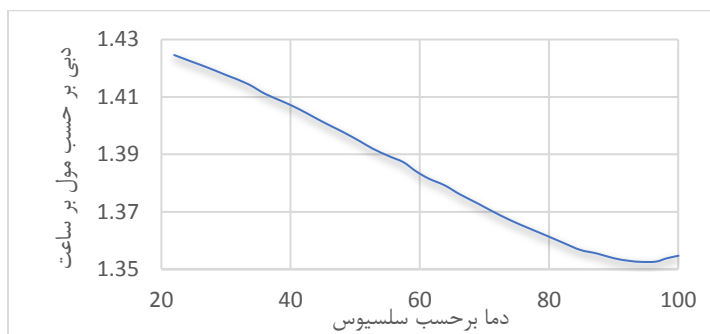
شکل ۸- تغییرات میزان متان با تغییرات فشار

بنابراین با افزایش فشار میزان متان و اتان خروجی از طریق جریان نفت افزایش می‌یابد و این هم یک عامل بازدارنده دیگر برای اجرای این فرآیند در فشارهای بالاتر می‌باشد. در ادامه بررسی تاثیر پارامترهای عملیاتی بر عملکرد فرآیند این بار با ثابت نگه‌داشتن فشار دما را در بازه ۲۰ تا ۱۰۰ درجه سانتی‌گراد افزایش می‌دهیم و تاثیر آن بر پارامترهای مختلف را بررسی می‌کنیم. اولین پارامتری که مورد بررسی قرار گرفت تغییرات دبی مولی خروجی برخی از اجزا هیدروکربنی موجود درون جریان نفت خروجی از جداکننده ۳ فاز با افزایش دما در بازه ۲۰ تا ۱۰۰ درجه سانتی‌گراد است. لازم به ذکر است هرچه این مقدار بیشتر باشد برای ما مطلوب‌تر است. زیرا این اجزا باید از طریق جریان نفت خارج شوند. و قرار گرفتن آن‌ها درون جریان گاز یا جریان آب خروجی از جداکننده ۳ فاز در واقع عملکرد نامطلوب فرآیند را نشان می‌دهد.

1

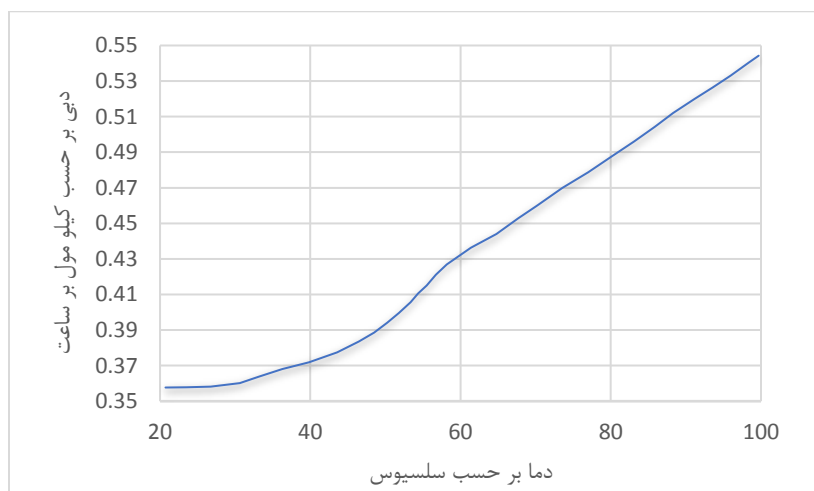

شکل ۹- تغییرات میزان جز هیدروکربنی سبک با تغییرات دما

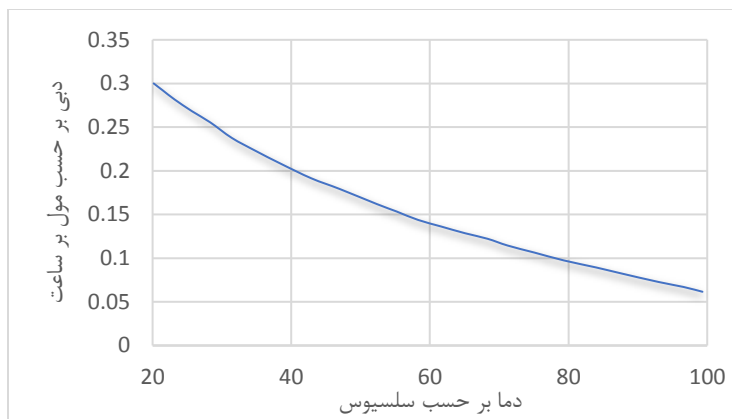
شکل ۱۰- تغییرات میزان جز هیدروکربنی سنگین با تغییرات دما

همان‌گونه که مشاهده می‌شود با افزایش دما میزان ترکیبات هیدروکربنی در جریان نفت خروجی کاهش می‌یابد که این امر مطلوب ما نیست. و می‌تواند انجام این فرآیند در دماهای بالاتر را با چالش مواجه کند. دومین پارامتر مورد بررسی میزان تغییرات دبی مولی آب موجود در جریان نفت خام با تغییرات دما در بازه ۲۰ تا ۱۰۰ درجه سانتی‌گراد است. لازم به ذکر است هرچه این مقدار کم‌تر باشد برای ما مطلوب‌تر است. زیرا هدف اصلی این واحد جداکردن آب و نمک‌های محلول در آن می‌باشد. و هرچه این مقدار بیشتر باشد یعنی این جداسازی به درستی صورت نگرفته است

شکل ۱۱- تغییرات میزان آب با تغییرات دما

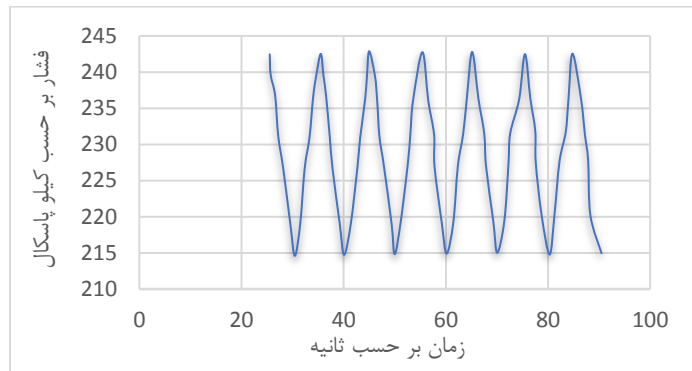
همان‌گونه که مشخص است با افزایش دما میزان آب موجود درون جریان نفت با افزایش دما افزایش می‌یابد که یک امر نامطوب است و می‌تواند یک عامل بازدارنده جهت انجام فرآیند در دماهای بسیار بالا باشد. پارامتر بعدی که مورد بررسی قرار گرفت میزان متان موجود درون جریان نفت خروجی از جداکننده سه فازی با افزایش دما در بازه ۲۰ تا ۱۰۰ درجه سانتی‌گراد است. بر اساس آنچه پیش‌تر هم گفته شد برای ما مطلوب است که این مقدار کم‌باشد.

شکل ۱۲- تغییرات میزان متان با تغییرات دما

همان‌گونه که مشخص است با افزایش دما میزان این ترکیب در جریان نفت خروجی از جداکننده ۳ فازی کاهش می‌یابد و این مورد برای ما مطلوب است. در ادامه به نتایج شبیه‌سازی در حالت پویا ارائه می‌شود. در شبیه‌سازی پویا ۴ عدد کنترلر از نوع انتگرالی تناسبی قرار داده شد که عبارتند از کنترلر فشار جداکننده ۳ فازی، کنترلر سطح مایع جداکننده ۳ فازی، کنترلر دبی ورودی به جداکننده ۳ فازی، کنترلر دمای ورودی به جداکننده ۳ فازی اولین کنترلی که نتایج آن ارائه می‌شود کنترلر فشار جداکننده ۳ فازی است در ابتدا پارامترهای کنترلی این کنترلر با استفاده از روش زیگلر نیکولز تنظیم شد. برای این امر اولین بهره تناسبی که در غیاب ترم‌های مشتقی و انتگرالی سیستم را به ناپایداری سوق می‌دهد برابر ۰,۸۳ می‌باشد و دوره این نوسانات برابر ۱۰ ثانیه است. در ادامه نمودار مربوط به این نوسانات ایجاد شده برای این کنترلر آورده می‌شود. تا منظور از نوسانات پایدار به صورت شفاف مشخص گردد.

مجله افق‌های نوین در شیمی

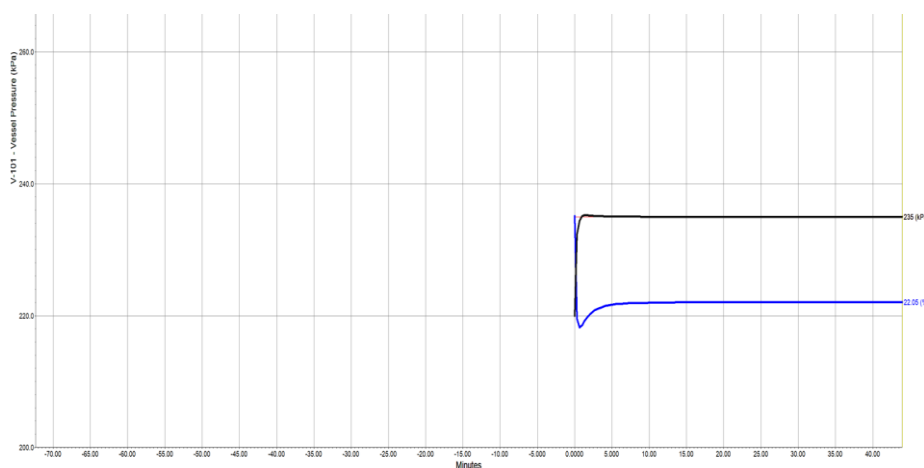
شکل ۱۳- سیستم ناپایدار

بنابراین پارامترهای کنترلی انتخاب شده برای این کنترلر با استفاده از روش زیگلر-نیکولز به صورت زیر می‌باشد

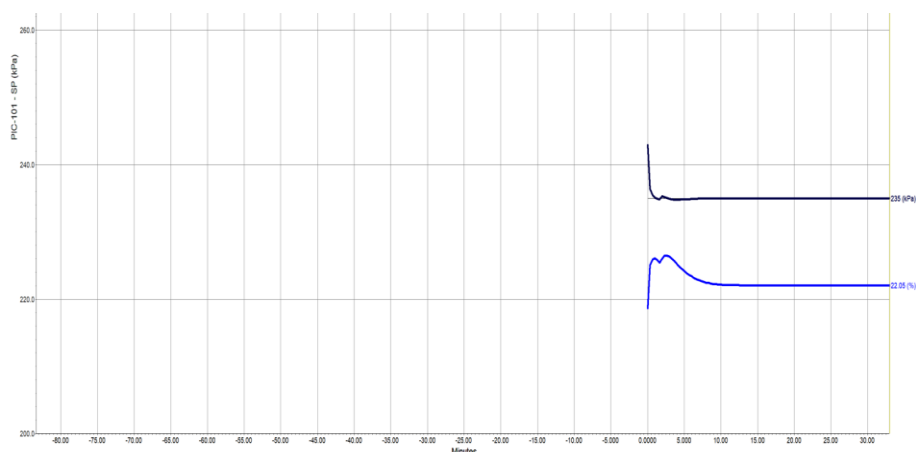
جدول ۶- پارامترهای کنترلی کنترلر فشار

پارامترهای کنترلی	واحد	مقدار
ترم تناسبی	-	۰/۳۷۳
ترم انتگرالی	زمان (دقیقه)	۰/۱۶۷

در ادامه نتایج حاصل از کنترلر تنظیم شده برای فشار جداکننده ۳ فازی که پارامترهای کنترلی آن با استفاده از روش زیگلر-نیکولز محاسبه شده‌اند. در قالب نمودار ارائه می‌گردد. این نمودارها به صورت مستقیم حاصل از شبیه سازی دینامیکی این فرآیند در نرم‌افزار اسپین‌هایسیس می‌باشد.

شکل ۱۴ - عملکرد کنترلر فشار

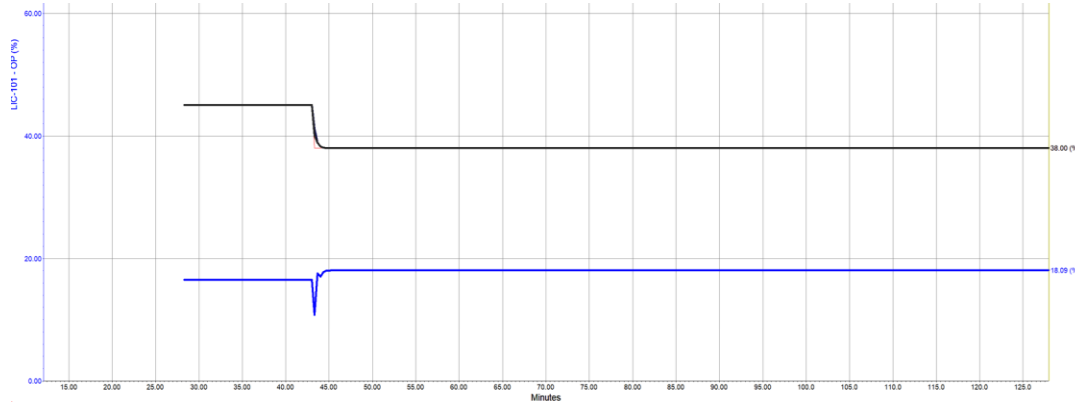
شکل ۱۵ - عملکرد کنترلر فشار

اشکال ۱۴ و ۱۵ عملکرد این کنترلر فشار را برای رساندن فشار مطلوب (۱۳۵ کیلوپاسکال) از فشارهای بالاتر و پایین‌تر را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشخص است کنترلر طراحی شده برای کنترل فشار در هر دو حالت عملکرد خوبی از خود نشان می‌دهد و می‌تواند اثر اغتشاشاتی که به سیستم وارد می‌شوند، و فشار آن را مورد تاثیر قرار می‌دهند به خوبی خنثی کند. خطوط مشکی در شکل‌های ۱۴ و ۱۵ تغییرات فشار را نشان می‌دهند. دومین کنترلی که نتایج آن ارائه می‌شود کنترلر سطح مایع درون جداکننده ۳ فاز است در ابتدا پارامترهای کنترلی این کنترلر با استفاده از روش زیگلر نیکولز تنظیم شد. برای این امر اولین بهره تناسبی که در غیاب ترم‌های مشتقی و انتگرالی سیستم را به ناپایداری سوق می‌دهد برابر ۵۹ می‌باشد و دوره این نوسانات برابر ۲۰ ثانیه است. بنابراین پارامترهای کنترلی انتخاب شده برای این کنترلر با استفاده از روش زیگلر نیکولز به صورت زیر می‌باشد

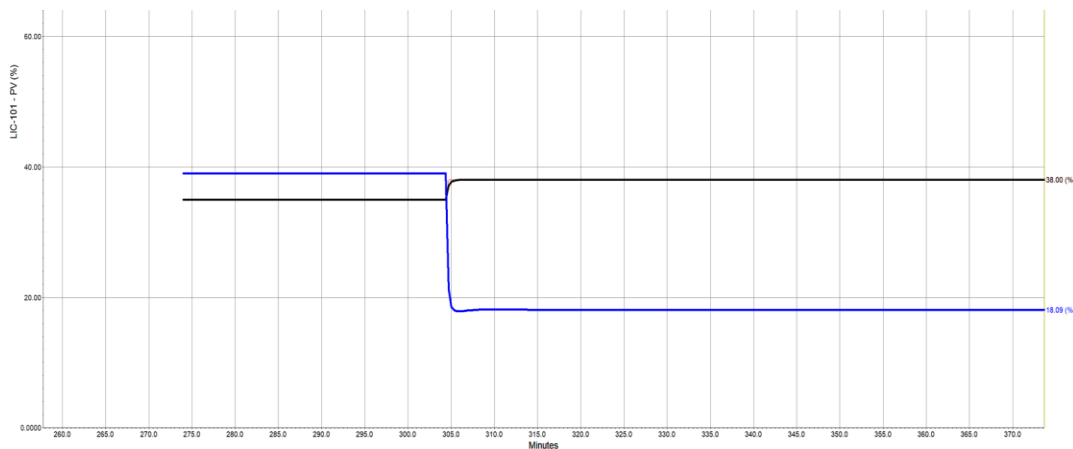
جدول ۷- پارامترهای کنترلی کنترلر سطح مایع

پارامترهای کنترلی	واحد	مقدار
ترم تناسبی	-	۲۶/۶
ترم انتگرالی	زمان (دقیقه)	۰/۲۷۸

مجله افق‌های نوین در شیمی

شکل ۱۶ - عملکرد کنترلر سطح مایع

شکل ۱۷ - عملکرد کنترلر سطح مایع

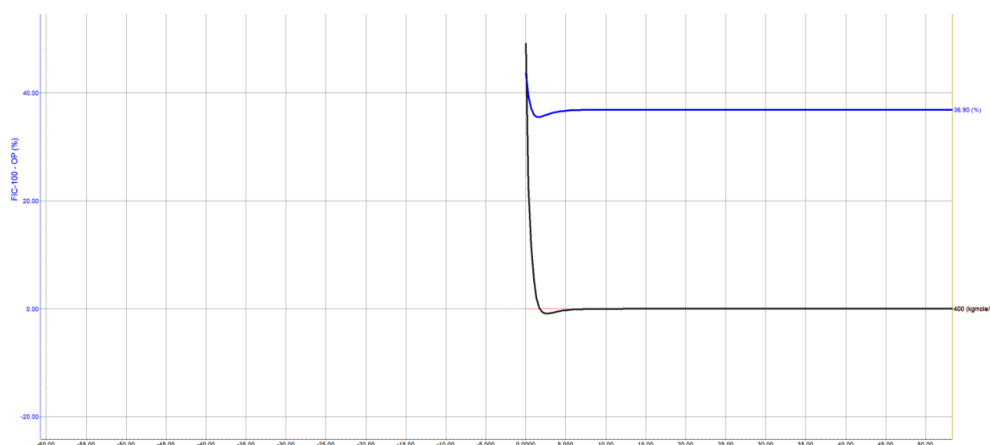
اشکال ۱۶ و ۱۷ عملکرد این کنترلر سطح مایع را برای رساندن سطح مایع مطلوب (۳۸ درصد) از سطوح بالاتر و پایین‌تر مایع را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشخص است کنترلر طراحی شده برای کنترل سطح مایع در هر دو حالت عملکرد خوبی از خود نشان می‌دهد و می‌تواند اثر اغتشاشاتی که به سیستم وارد می‌شوند. وسط سطح مایع درون جداکننده ۳ فازی را مورد تاثیر قرار می‌دهند به خوبی خنثی‌کند. خطوط مشکی در شکل‌های ۱۶ و ۱۷ تغییرات سطح مایع درون جداکننده ۳ فازی را نشان می‌دهند. سومین کنترلی که نتایج آن ارائه می‌شود کنترلدبی ورودی به جداکننده ۳ فازی است در ابتدا پارامترهای کنترلی این کنترلر با استفاده از روش زیگلر نیکولز تنظیم شد. برای این امر اولین بهره تناسبی که در غیاب ترم‌های مشتقی و انتگرالی سیستم را به ناپایداری سوق می‌دهد برابر ۱,۵ می‌باشد و دوره این نوسانات برابر ۱۰

شبیه‌سازی دینامیک واحد نمک‌زدایی از نفت خام و طراحی سیستم کنترلی عزیزی و قنواتی

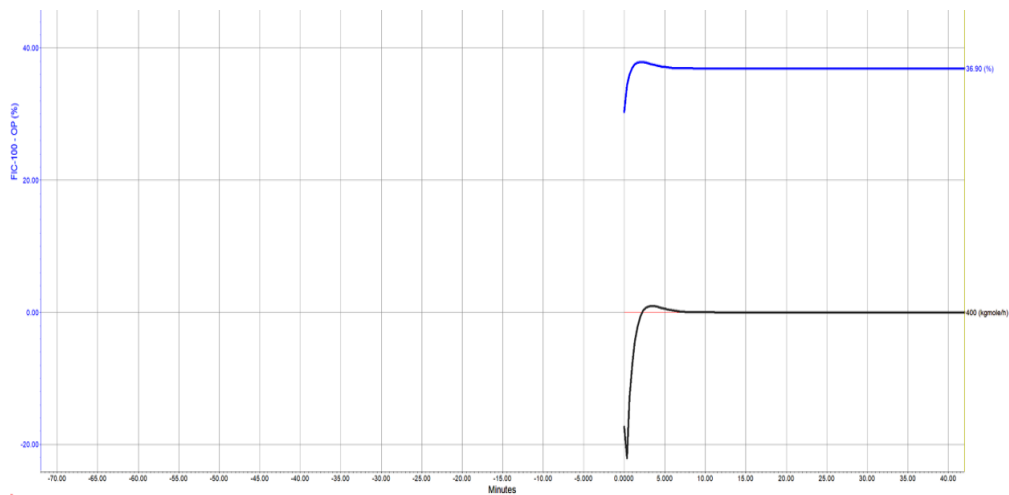
ثابته است. بنابراین پارامترهای کنترلی انتخاب شده برای این کنترلر به صورت زیر می‌باشد.

جدول ۸- پارامترهای کنترلی کنترلر دبی

پارامترهای کنترلی	واحد	مقدار
ترم تناسبی	-	۰/۶۷۵
ترم انتگرالی	زمان (دقیقه)	۰/۱۶۷

شکل ۱۸ - عملکرد کنترلر سطح دبی

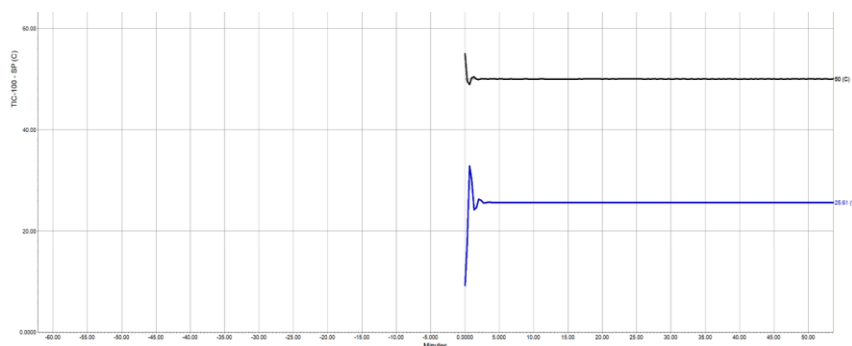

شکل ۱۹ - عملکرد کنترلر دبی

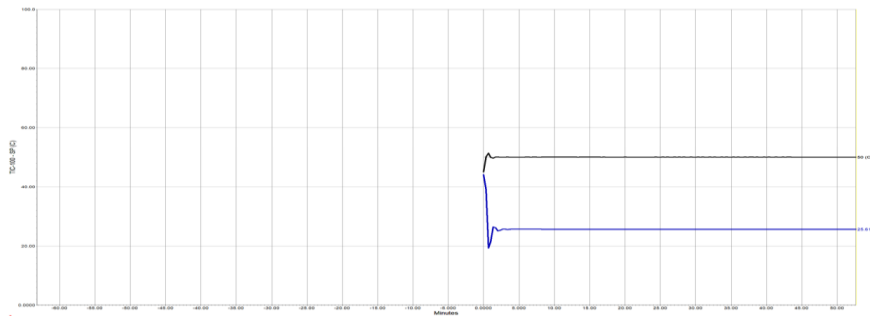
اشکال ۱۸ و ۱۹ عملکرد این کنترل‌ردبی را برای رساندن به مقدار مطلوب (۴۰۰ کیلو مول بر ساعت) از سطوح بالاتر و پایین‌تر دبی را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشخص است کنترلر طراحی شده برای کنترل دبی در هر دو حالت عملکرد خوبی از خود نشان می‌دهد و می‌تواند اثر اغتشاشاتی که به سیستم وارد می‌شوند و میزان دبی ورودی به جداکننده ۳ فازی را مورد تاثیر قرار می‌دهند به خوبی خنثی کند. خطوط مشکی در شکل‌های ۱۸ و ۱۹ تغییرات دبی ورودی به جداکننده ۳ فازی را نشان می‌دهند. آخرین کنترلی که نتایج آن ارائه می‌شود کنترلر دمای ورودی به جداکننده ۳ فازی است در ابتدا پارامترهای کنترلی این کنترلر با استفاده از روش زیگلر نیکولز تنظیم شد. برای این امر اولین بهره تناسبی که در غیاب ترم‌های مشتقی و انتگرالی سیستم را به ناپایداری سوق می‌دهد برابر ۷,۷ می‌باشد و دوره این نوسانات برابر ۱۰ ثانیه است. بنابراین پارامترهای کنترلی انتخاب شده برای این کنترلر به صورت زیر می‌باشد.

جدول ۹- پارامترهای کنترلی کنترلر دما

پارامترهای کنترلی	واحد	مقدار	
ترم تناسبی	-	۳/۴۶	
ترم انتگرالی	زمان (دقیقه)	۰/۱۶۷	

شکل ۲۰ - عملکرد کنترلر دما

شکل ۲۱ - عملکرد کنترلر دما

اشکال ۲۰ و ۲۱ عملکرد این کنترلر دما را برای رساندن به مقدار مطلوب (۵۰ درجه سلسیوس) از سطوح بالاتر و پایین‌تر دمایی را نشان می‌دهد. همان‌گونه که مشخص است کنترلر طراحی شده برای کنترل دما در هر دو حالت عملکرد خوبی از خود نشان می‌دهد و می‌تواند اثر اغتشاشاتی که به سیستم وارد می‌شوند و میزان دمای ورودی به جداکننده ۳ فازی را مورد تاثیر قرار می‌دهند به خوبی خنثی کند. در نهایت پس از شبیه‌سازی در هر دو حالت دینامیک و پایا نتایج حاصل از آن به صورت زیر بیان می‌شود.

جدول ۱۰- نتایج کلی حاصل از شبیه‌سازی

درصد خطا	شبیه‌سازی	داده‌های صنعتی	
۰/۲۹	۹۸/۷۸	۹۸/۰۷	درصد حذف آب
۰/۳۴	۹۸/۶۹	۹۹/۰،۳	درصد حذف نمک‌ها

۴- پیشنهادات

- در ادامه چند پیشنهاد برای بررسی‌های آینده در این زمینه ارائه می‌شود
- بررسی سایر روش‌های نمک‌زدایی مثل استفاده از اموج مایکروویو
 - استفاده از روش‌های متفاوت برای تنظیم پارامترهای کنترلی [11]

۵- نتیجه‌گیری

در نهایت پس از این که نتایج حاصل از شبیه‌سازی در هر دو حالت پایا و دینامیک بدست‌آمد می‌توان نتیجه‌گرفت که نتایج حاصل از این شبیه‌سازی تطابق قابل‌قبولی از خود با داده‌های صنعتی نشان می‌دهند. که این خود مهر تاییدی بر صحت شبیه‌سازی انجام شده می‌باشد. هم‌چنین با بررسی‌های صورت‌گرفته روی پارامترهای عملیاتی مانند دما و فشار مشخص گردید که این فرآیند تا حد زیادی نسبت این پارامترها از خود حساسیت نشان می‌دهد. بنابراین حد مناسبی که برای آن‌ها در نظر گرفته شد عبارت است از ۵۰ درجه سلسیوس برای دما و ۲۳۵ کیلوپاسکال برای فشار. درضمن نشان داده‌شد که روش زیگلر- نیکولز برای تنظیم پارامترهای کنترلی به خوبی عمل می‌کند. و می‌تواند با میزان خطای کم پارامترهای کنترلی را به میزان مطلوب برساند. بنابراین با توجه به حذف بیش از ۹۸ درصد از نمک‌های موجود درون خوراک و هم‌چنین کنترل‌پذیری مناسب این فرآیند می‌تواند وظیفه نمک‌زدایی و حذف آب از محلول‌های هیدروکربنی را به خوبی به انجام برساند.

منابع

- [1] R. Zhang *et al.*, “Influence of salts, anion polyacrylamide and crude oil on nanofiltration membrane fouling during desalination process of polymer flooding produced water,” *Desalination*, vol. 373, pp. 27–37, 2015, doi: 10.1016/j.desal.2015.07.006.
- [2] C. Sotelo, A. Favela-Contreras, R. A. Ramirez-Mendoza, F. Beltran-Carbajal, E. Cruz, and D. Sotelo, “Rigorous dynamic simulation of a dehydration and desalting crude oil unit using aspen hysys®,” *Int. J. Simul. Model.*, vol. 20, no. 2, pp. 231–242, 2021, doi: 10.2507/IJSIMM20-2-546.
- [3] A. Basu, “Scholarship at UWindsor Design and Operational Review of Three-Phase Gas-Oil-Water Separator Treatment of Natural Gas Processing Closed Drain Wastewater Stream,” no. 2012, 2012.
- [4] L. Vafajoo, K. Ganjian, and M. Fattahi, “Influence of key parameters on crude oil desalting: An experimental and theoretical study,” *J. Pet. Sci. Eng.*, vol. 90–91, pp. 107–111, 2012, doi: 10.1016/j.petrol.2012.04.022.
- [5] Z. S. Bai and H. L. Wang, “Crude oil desalting using hydrocyclones,” *Chem. Eng. Res. Des.*, vol. 85, no. 12 A, pp. 1586–1590, 2007, doi: 10.1016/S0263-8762(07)73203-3.
- [6] H. K. Abdel Aal, K. Zohdy, and M. Abdelkreem, “Waste Management in Crude Oil Processing: Crude Oil Dehydration and Desalting,” *Int. J. Waste Resour.*, vol. 08, no. 01, pp. 8–11, 2018, doi: 10.4172/2252-5211.1000326.
- [7] J. M. Montagna and O. A. Iribarren, “A new strategy for process simulation with the sequential modular approach,” *Comput. Ind.*, vol. 12, no. 1, pp. 23–29, 1989, doi: 10.1016/0166-3615(89)90028-6.
- [8] “The Blackwell Companion to Organizations,” *Blackwell Companion to Organ.*, pp. 889–898, 2007, doi: 10.1111/b.9780631216940.2005.00044.x.

- [9] H. O. Bansal, R. Sharma, and P. R. Shreeraman, "PID Controller Tuning Techniques: A Review," *J. Control Eng. Technol. JCET*, vol. 2, no. October, pp. 168–176, 2012, [Online]. Available: www.ijcet.org
- [10] V. V. Patel, "Ziegler-Nichols Tuning Method: Understanding the PID Controller," *Resonance*, vol. 25, no. 10, pp. 1385–1397, 2020, doi:

10.1007/s12045-020-1058-z.

- [11] E. Joseph and O. O. O, "Cohen-coon PID Tuning Method; A Better Option to Ziegler Nichols-PID Tuning Method," *Int. J. Recent Eng. Res. Dev. www.ijrerd.com* ||, vol. 02, no. 11, pp. 141–145, 2017, [Online]. Available: www.ijrerd.com